

Zespół Szkół Specjalnych Nr 23 im. J. Korczaka w Częstochowie

# PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi

rok szkolny 2018/2019

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony w dniu 25.09.2018r. przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Specjalnych Nr23 im. J. Korczaka w Częstochowie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną do realizacji w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi w roku szkolnym 2018/2019.

.....  
Rada Rodziców

.....  
Dyrektor Szkoły

## **Spis treści**

- I. Podstawy prawne Programu wychowawczo-profilaktycznego – s. 3
- II. Założenia programu- cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne Szkoły-s. 4
- III. Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi-s. 8
- IV. Zadania dla poszczególnych organów szkoły oraz powinności nauczycieli i innych pracowników szkoły-s. 10
- V.Współpraca z rodzicami-s. 14
- VI. Współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoły-s. 15
- VII. Zakładane efekty Programu wychowawczo-profilaktycznego-s. 18
- VIII.Ewaluacja Programu wychowawczo-profilaktycznego-s. 19
- IX.Treści wychowawczo-profilaktyczne: cele szczegółowe, zadania i sposoby ich realizacji-Szkoła Podstawowa -s. 20
- X. Treści wychowawczo-profilaktyczne: cele szczegółowe, zadania i sposoby ich realizacji- oddziały gimnazjalne -s. 37

## **I. Podstawy prawne Programu wychowawczo-profilaktycznego.**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r.
2. Konwencja o prawach dziecka z 1989r.
3. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
4. Statut Zespołu Szkół Specjalnych Nr 23 im. J. Korczaka w Częstochowie
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela z późniejszymi zmianami
6. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół(Dz. U. z 2017 r.poz.356).
7. Rozporządzenie MEN z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2018 r.poz,1485).
8. Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2018r. poz.1647).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r. poz.1646) .

10. Rozporządzenie MEN z dnia 13 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r. poz.529).
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 r. poz.230).
12. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. poz. 535 ze zmianami Dz. U. z 2011 poz.19).
13. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. poz. 33 ze zmianami Dz. U. z 2016 r. poz.1331).
14. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej, i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2018.poz.214)
15. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018, poz. 1030).
16. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1490).
17. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno – pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018, poz. 1601).
18. Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018, poz.1675).

## II. Założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi w Częstochowie określa oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb i możliwości uczniów, zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w rozwoju, jak i zapobiegania zachowaniom problemowym. Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera cele i zadania szkoły, służące wspomaganie uczniów w **osiągnięciu przez nich postępów w sferze intelektualnej, społeczno-emocjonalnej, fizycznej i aksjologicznej**, a także wspieraniu rodziny ucznia w pełnieniu funkcji wychowawczej.

Podstawowym zadaniem wychowawczym szkoły jest rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Dlatego nauczyciele dbają o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w trakcie zajęć, wspierają ich rozwój psychofizyczny, pomagają w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych. Działalność profilaktyczna w szkole polega na wspomaganie ucznia, ograniczaniu lub eliminowaniu czynników utrudniających jego rozwój i inicjowaniu działań, które sprzyjają jego rozwojowi. Działalność profilaktyczna ma formę uniwersalną (skierowaną do wszystkich uczniów), selektywną (dla uczniów narażonych na działanie czynników szkodliwych, ryzyka) oraz wskazującą (dla uczniów podejmujących zachowania ryzykowne lub szkodliwe dla ich zdrowia i rozwoju).

Treści wychowawczo-profilaktyczne zawarte w Programie są dostosowane do specyficznych potrzeb uczniów: z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Uwzględniając indywidualne tempo rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, swoiste uzdolnienia i ograniczenia, można jedynie określić kierunki, w jakich prawdopodobnie uczeń będzie się rozwijał, starać się wspierać go na tej drodze i podążać za nim aktywnie, mobilizując go oraz jego opiekunów do współpracy.

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia przyjęte przez szkołę wartości akceptowane przez rodziców, uczniów, nauczycieli i innych pracowników oraz wymagania zawarte w podstawach programowych. Oparty jest na **diagnozie sytuacji szkolnej** w formie: obserwacji uczniów, analizie zasobów personalnych i materialnych placówki, analizie dokumentacji uczniów oraz dotychczasowych działań wychowawczo-profilaktycznych, a także analizie wniosków z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, dotyczących diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka w przeciwdziałaniu uzależnieniom(r.szk. 2015/2016) oraz stanu bezpieczeństwa w szkole(2017r.). Określa zadania dla Dyrekcji, Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, a także powinności wychowawcze nauczycieli, wychowawców oddziałów, wychowawców świetlicy, psychologa szkolnego, pielęgniarki szkolnej i innych pracowników szkoły.

Realizacja Programu wychowawczo-profilaktycznego odbywa się w ramach:

- zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych,
- zajęć świetlicowych,
- zajęć specjalistycznych,
- imprez oraz uroczystości szkolnych i pozaszkolnych,
- zajęć pozalekcyjnych
- współpracy z rodzicami, instytucjami.

Celem działań wychowawczo-profilaktycznych Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi jest tworzenie warunków do osiągnięcia przez każdego ucznia optymalnego poziomu rozwoju, pozwalającego na możliwie największą samodzielność oraz komfort psychiczny dla niego i otoczenia. Oprócz treści stymulujących sferę intelektualną wzmacniane są pożądane postawy prozdrowotne

i społeczne oraz stwarza się okazje do wzbogacenia form spędzania czasu wolnego przez uczniów. Wychowawcy, nauczyciele i inni specjaliści współpracują z rodzicami, w celu rozwijania kompetencji wychowawczych. Szkoła nawiązuje kontakt z instytucjami wspierającymi w zakresie: diagnozy uczniów, psychoedukacji i profilaktyki, zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony, wspomagania sytuacji życiowej uczniów.

#### **Ogólne zadania Szkoły ujęte w Programie wychowawczo-profilaktycznym:**

- uwzględnianie indywidualnych potrzeb dzieci,
- wspomaganie rozwoju dzieci w sferze psychicznej, fizycznej, społeczno-emocjonalnej i duchowej (aksjologicznej),
- stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań otoczeniem oraz wielozmysłowego poznawania tego otoczenia,
- umacnianie wiary dziecka we własne siły i w zdolność osiągania sukcesów,
- kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną, w tym profilaktyka uzależnień, zwiększenie zrozumienia dla zmian związanych z rozwojem i dojrzewaniem,
- wyrabianie czujności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, przemocy,
- rozwijanie umiejętności ucznia w zakresie poznawania siebie oraz otoczenia rodzinnego, społecznego, kulturowego, technicznego i przyrodniczego,
- tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, wzmacnianie pozytywnych przeżyć związanych z pełnionymi rolami,
- wdrażanie do funkcjonowania społecznego, rozwijanie rozumienia norm społecznych, wzmacnianie zachowań prospołecznych,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych,

- wzmacnianie poczucia tożsamości rodzinnej, lokalnej, kulturowej i narodowej,
- umożliwianie uczniowi udziału w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć i emocji w sposób społecznie akceptowany,
- stwarzanie warunków do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie,
- stwarzanie warunków do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w przeciwdziałaniu zachowaniom problemowym u dzieci oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych.

Cele realizowane będą poprzez wykorzystanie **strategii**:

- informacyjnych
- edukacyjnych
- działań alternatywnych
- interwencyjnych
- zmian środowiskowych.

Uwzględniając indywidualne potrzeby uczniów szkoły podstawowej celów programu nie zróżnicowano ze względu na etap edukacyjny. Wychowawcy, nauczyciele i specjaliści realizujący treści wychowawczo-profilaktyczne dostosowują metody pracy i sposoby działania do poziomu funkcjonowania ucznia.

### **III. Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi.**

#### **ABSOLWENT SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi:**

- przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą,
- zna swoje prawa i obowiązki, potrafi je wypełniać,
- z szacunkiem i kulturą odnosi się do kolegów i innych osób, potrafi współpracować w grupie,
- dba o czystość i higienę osobistą, troszczy się o własne zdrowie,
- potrafi zachować porządek, dba o mienie własne, innych i szkoły,
- posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w życiu codziennym,
- jest ciekaw przyrody, przyjmuje właściwą postawę wobec niej,
- ciekawie i zgodnie z zainteresowaniami spędza wolny czas,
- jest aktywnym uczestnikiem życia rodzinnego,
- zna symbole narodowe, przyjmuje postawę szacunku wobec nich,
- ma poczucie przynależności do swojej rodziny, szkoły, miejscowości, miasta, kraju,

-zna przykładowe polskie tradycje i zwyczaje, potrafi we właściwy sposób odbierać i wykorzystywać media oraz technologie informacyjno-komunikacyjne.

#### **IV. Zadania dla poszczególnych organów szkoły oraz powinności nauczycieli i innych pracowników szkoły.**

##### ***Dyrekcja***

- ✓ Stwarza warunki do prawidłowego funkcjonowania szkoły, realizacji pracy wychowawczej i opiekuńczej oraz czuwa nad przestrzeganiem zasad bezpiecznej i higienicznej pracy i nauki.
- ✓ Współpracuje z wychowawcami, nauczycielami, Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców.
- ✓ Zapewnia warunki do działalności na terenie szkoły organizacji uczniowskich (Szkolnego Koła PCK, drużyny harcerskiej).
- ✓ Stwarza warunki do działania w szkole zespołów, których celem jest działalność wychowawczo-profilaktyczna; nadzoruje te działania.
- ✓ Zapewnia warunki do współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.
- ✓ Dbą o przestrzeganie praw ucznia z uwzględnieniem postanowień zawartych w Statucie Szkoły, Konwencji o Prawach Dziecka, aktach prawnych dotyczących uczniów z niepełnosprawnością intelektualną oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.
- ✓ Monitoruje prace zespołów samokształceniowych, organizuje doskonalenie zawodowe dla nauczycieli.
- ✓ Decyduje o formach pomocy dla uczniów.

### ***Rada Pedagogiczna***

- ✓ Opracowuje i realizuje program wychowawczo-profilaktyczny.
- ✓ Udziela pomocy uczniom we współdziałaniu z innymi organami szkoły oraz przy współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczych szkoły.
- ✓ Zapewnia każdemu uczniowi odpowiedni poziom edukacji oraz właściwą opiekę wychowawczą i warunki pobytu w szkole zapewniające bezpieczeństwo i poszanowanie jego godności.
- ✓ Współpracuje z różnymi organizacjami i instytucjami w organizowaniu różnorodnych form pomocy oraz spędzania wolnego czasu przez uczniów.

### ***Rada Rodziców***

- ✓ Bierze udział w realizacji zadań szkoły, w tym w uchwalaniu w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo profilaktycznego szkoły.
- ✓ Opiniuje program poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły oraz projekt planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.
- ✓ Współpracuje z dyrekcją i nauczycielami w podnoszeniu poziomu nauczania i wychowywania, reprezentuje rodziców i organizuje ich działania na rzecz wspomagania szkoły w realizacji jej celów i zadań.

### ***Wychowawca***

- ✓ Sprawowuje opiekę wychowawczą nad uczniami oddziału, a w szczególności tworzy warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie.
- ✓ Zna stan zdrowotny, poziom funkcjonowania, sytuację rodzinną i bytową wychowanków.
- ✓ Jest w stałym kontakcie z rodzicami /opiekunami prawnymi/wychowanków. W razie potrzeby konsultuje się ze specjalistami i instytucjami pomocowymi w sprawach dotyczących uczniów.
- ✓ Informuje innych nauczycieli uczących w danym oddziale o aktualnym stanie zdrowia i możliwościach psychofizycznych uczniów.
- ✓ Współdziała z nauczycielami uczącymi w danym oddziale koordynując ich działania wobec uczniów.
- ✓ Działa na rzecz integracji zespołu klasowego, stwarza okazje do angażowania się w życie oddziału wszystkich uczniów i ich rodzin.
- ✓ Służy pomocą w rozwiązywaniu konfliktów wewnątrzklasowych lub szkolnych.
- ✓ Otaczać indywidualną opieką każdego ucznia.
- ✓ Zabiegać o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.

### ***Wychowawcy świetlicy***

- ✓ Znają środowisko ucznia.
- ✓ Zapewniają opiekę w czasie przebywania uczniów w świetlicy szkolnej.
- ✓ Organizują wypoczynek i formy aktywności w czasie pobytu uczniów w świetlicy szkolnej.
- ✓ Współpracują z wychowawcami oddziałów oraz innymi nauczycielami i specjalistami.

### ***Psycholog szkolny, Pedagog szkolny***

Do zadań psychologa szkolnego należy udzielanie wsparcia i pomocy uczniom, ich rodzinom oraz innym nauczycielom. Wsparcie to ma charakter głównie informacyjny (porady) oraz terapeutyczny (wsparcie emocjonalne). Działania psychologa szkolnego mają formę:

- ✓ zajęć specjalistycznych dla uczniów (indywidualnych i/lub grupowych),
- ✓ obserwacji w celu ustalenia przyczyn i źródeł występujących u uczniów zaburzeń, niepowodzeń osobistych i trudności wychowawczych,
- ✓ doradztwa psychologicznego dla uczniów, nauczycieli i rodziców, interwencji w sytuacjach kryzysowych,
- ✓ współpracy nauczycielami, wychowawcami i rodzicami w minimalizowaniu skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganiu zaburzeń zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i poza szkolnym ucznia,
- ✓ psychoedukacji, w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny; zadanie to realizowane jest w trakcie indywidualnych konsultacji oraz zajęć grupowych (warsztaty).

### ***Rodzice***

- ✓ Współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny i uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- ✓ Są w stałym kontakcie z wychowawcami, zasięgają informacji na temat swoich dzieci, uczestniczą w spotkaniach organizowanych w szkole.
- ✓ Dbają o przestrzeganie ustalonych zasad z zakresu wychowania i profilaktyki, tj. forma spędzania czasu wolnego przez dziecko, posiłki przynieszone do szkoły, stosowanie się do zaleceń lekarzy i specjalistów.

### ***Pielęgniarka szkolna***

- ✓ Prowadzi edukację prozdrowotną dla uczniów i rodziców.
- ✓ Przeprowadza badania celowe wśród uczniów.

### ***Pracownicy administracji i obsługi***

- ✓ Współpracują z Dyrekcją i nauczycielami w organizacji i przestrzeganiu bezpiecznych warunków pracy i nauki.
- ✓ W kontakcie z uczniami i rodzicami stosują zasady obowiązujące w szkole.

## **V. Współpraca z rodzicami.**

1. Ustalenie zasad współpracy i kontaktów rodziców i szkoły.
2. Zapoznanie rodziców z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych.
3. Zaangażowanie rodziców w organizowanie szkolnych i klasowych uroczystości oraz imprez.
4. Poznawanie warunków materialno-bytowych ucznia, jego sytuacji rodzinnej i wychowawczej.
5. Organizowanie indywidualnych spotkań z rodzicami, prelekcji, udzielanie porad i wskazówek, wyrażanie opinii na temat osiągnięć dziecka w edukacji i rozwoju społeczno-emocjonalnym.

6.Omawianie postępów i trudności dziecka w nauce oraz jego zachowań.

7.Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo.

8.Uświadamianie rodzicom konieczności włączenia się do procesu edukacyjnego ich dzieci. Skłanianie do refleksji nad własną postawą wychowawczą

9.Zachęcanie rodziców do podejmowania prac na rzecz szkoły oraz do pomocy w opiece nad uczniami w czasie wycieczek.

10.Wskazywanie rodzicom wyspecjalizowanych instytucji pomocowych, np. MOPS, PFRON.

11.Rodzic jako partner-otwartość na jego uwagi, szacunek dla jego osoby.

## **VI. Współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.**

Formy współpracy:

### *1. Policja:*

-prowadzenie doraźnych działań interwencyjnych,

-prowadzenie pogadarek na temat zagrożeń wśród dzieci i młodzieży,

- współpraca z wychowawcą w sprawach uczniów niedostosowanych społecznie,
- współpraca w zakresie wychowania komunikacyjnego.

## *2.Poradnia psychologiczno-pedagogiczna:*

- badania, diagnozowanie i opiniowanie uczniów,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego,
- pomoc w pedagogizacji rodziców,
- organizacja grupy wsparcia dla rodziców,
- prowadzenie specjalistycznych terapii,
- szkolenia i warsztaty organizowane dla rodziców i nauczycieli.

## *3.Sąd do spraw nieletnich i rodzinnych, kuratorzy sądowi i społeczni:*

- współpraca kuratorów ze szkołą w diagnozie środowiska rodzinnego uczniów,
- udzielanie rodzicom i uczniom pomocy przez dozór kuratora,
- prowadzenie rozmów profilaktycznych z uczniami i rodzicami,

- rozpatrywanie spraw uczniów popełniających czyny karalne,
- wspieranie działań profilaktycznych w szkole i środowisku ucznia z trudnościami wychowawczymi

#### *4.Częstochowskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Autyzmu:*

- działalność świetlicy terapeutycznej,
- współorganizacja imprez, konferencji.

#### *5.Stowarzyszenie "Daj mi czas":*

- wsparcie inicjatyw szkolnych, pomoc w organizacji różnych form pomocy dla uczniów, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek,
- współorganizacja imprez, konferencji.

#### *6.Ośrodki Pomocy Społecznej:*

- zabezpieczenie pomocy materialnej uczniom z rodzin najuboższych np. dożywianie, transport,
- dofinansowanie wypoczynku dla dzieci najuboższych,
- dofinansowanie zakupu książek i przyborów szkolnych uczniom z rodzin najuboższych

#### *6.Służba Zdrowia:*

- prowadzenie pogadarek na temat zdrowego stylu życia i higieny osobistej,
- trening czystości, fluoryzacja,
- okresowa kontrola stanu higieny uczniów .

#### *7.Inne placówki oświatowe:*

- organizacja spotkań integracyjnych uczniów naszej szkoły z rówieśnikami.

#### *8.Ośrodki kultury(filharmonia, kino, teatr, biblioteka miejska):*

- udział uczniów w wydarzeniach kulturalnych: poranki muzyczne, seanse filmowe, przedstawienia teatralne, lekcje biblioteczne
- prezentacja osiągnięć naszych uczniów.

#### *9.Ośrodki sportu i rekreacji:*

- udział uczniów w imprezach sportowych.

#### *10.Dom Seniora "Wigor":*

- organizacja spotkań osób starszych z dziećmi i młodzieżą, w celu rozwijania postawy tolerancji i szacunku.

## **VII. Zakładane efekty Programu.**

Efektom realizacji zadań ujętych w Programie wychowawczo-profilaktycznym będzie wzrost wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie:

- troski o porządek w pomieszczeniach szkolnych, szacunku dla dóbr własnych i innych osób,
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zajęć, przerw międzylekcyjnych, imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- nawiązywania poprawnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, przestrzeganie norm zachowania obowiązujących w szkole,
- świadomości przeżywanych emocji i radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób akceptowany społecznie,
- zainteresowania różnymi formami aktywności klasowej, szkolnej i pozaszkolnej,
- higieny osobistej i zasad zdrowego stylu życia,
- świadomości zagrożeń i radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- uczestnictwa w życiu rodzinnym,
- postaw prospołecznych.

## **VIII. Ewaluacja programu.**

Ewaluacja programu polega na omawianiu w czasie zebrań Zespołu wychowawczo-profilaktycznego przebiegu realizacji zaplanowanych zadań oraz diagnozie aktualnie występujących w szkole problemów z zakresu wychowania i profilaktyki. Na podstawie sprawozdań z działań wychowawczo-profilaktycznych przygotowywanych na koniec I i II semestru przez wychowawców Zespół przygotowuje wnioski z realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego.

## IX. TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE PODSTAWOWEJ.

| SFERA ROZWOJU: FIZYCZNA                                                                          |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                      |                                            |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--|
| Cele wychowawczo-profilaktyczne                                                                  | Treści i zadania do realizacji                                                                                      | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                           | Osoby odpowiedzialne                                 | Termin                                     |  |
| <b>Wspieranie rozwoju fizycznego i psychicznego uczniów, kształtowanie postaw prozdrowotnych</b> | 1. Diagnozowanie psychofizycznego stanu zdrowia uczniów, obserwacja ich rozwoju, podejmowanie działań korygujących. | - analiza dokumentów uczniów, rozmowy z wychowawcami klas o problemach i potrzebach uczniów, szczególnie z rodzin niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych                                                                                                  | Pielęgniarka<br>Szkolna<br>Wychowawcy<br>Nauczyciele | cały rok szkolny                           |  |
|                                                                                                  |                                                                                                                     | -prowadzenie badań okresowych przez służbę zdrowia, przeglądów higieny i czystości przez pielęgniarkę szkolną<br>-wnioskowanie i przydzielanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej<br>-analiza funkcjonowania uczniów na posiedzeniach Zespołów |                                                      | cały rok szkolny<br>według<br>harmonogramu |  |



|  |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |                  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------|
|  | 5.Profilaktyka jamy ustnej.                                                                                                                           | - fluoryzacja zębów uczniów, nauka mycia zębów i higiena jamy ustnej<br>-udział w programach prozdrowotnych                                                                                                                                                     | Pielęgniarka<br>Szkolna<br>Wychowawcy<br>Nauczyciele | cały rok szkolny |
|  | 6.Korygowanie dysfunkcji ruchowych, i integracji sensorycznej.                                                                                        | - prowadzenie gimnastyki śródlekcyjnej, zajęć ruchowych, gimnastyki korekcyjnej wg indywidualnych potrzeb<br>-zajęcia na świeżym powietrzu<br>-zajęcia terapii integracji sensorycznej<br>- zawody sportowe                                                     | Terapeuci SI                                         |                  |
|  | 7. Zwiększenie rozumienia zmian związanych z okresem dojrzewania i problemów z tym związanych<br>8.Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym | - Indywidualne konsultacje dla rodziców na temat trudnych zachowań związanych z seksualnością dzieci i młodzieży, higieną okresu dojrzewania<br>-Szkolenia dla nauczycieli na temat rozwoju seksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną i/lub autyzmem | Wychowawcy<br>Psycholog szkolny                      | cały rok szkolny |

|                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                        |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                                                          | 9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego. | <ul style="list-style-type: none"> <li>-Konsultacje ze specjalistami, szkolenia</li> <li>-Konsultacje indywidualne z psychologiem szkolnym</li> <li>-Spotkania konsultacyjne grupowe</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Dyrekcja<br>Lider WDN<br>Psycholog szkolny                             | wg potrzeb       |
| <b>Uwiedomienie zagrożeń fizycznych, uwrażliwianie na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu (wypadki)</b> | 1.Ćwiczenia prawidłowych zachowań w sytuacjach niebezpiecznych.                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przeprowadzenie okresowych akcji propagujących bezpieczne korzystanie z dróg i właściwe zachowanie w miejscach publicznych, bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych i prostych narzędzi</li> <li>- przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zabaw ruchowych</li> <li>- alarmy przeciwpożarowe</li> <li>- wykorzystywanie sytuacji naturalnych do instruowania i modelowania właściwych zachowań, tworzenie ryzykownych sytuacji dla potrzeb demonstracji i ćwiczeń</li> </ul> | Wychowawcy<br>Nauczyciele<br>Policja<br>Straż Pożarna<br>Zespół ds.BHP | cały rok szkolny |

|                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                        |                  |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                 | 2. Kształtowanie i rozwijanie świadomości dotyczącej roli elementów odblaskowych w podejmowaniu działań na rzecz poprawy widoczności na drodze i ograniczenia wypadków                                                                                                                                                                   | - udział w akcji „ <i>Odblaski – dziecko bezpieczne na drodze</i> ” -kampani objętej honorowym patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach której uczniowie klas I-III otrzymają odblaski, służące zwiększeniu widoczności                                                                                                                                                                                                                                                    | Koordynator akcji<br>Wychowawcy                                                                                        |                  |
| <b>Propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego</b> | 1.Nabywanie umiejętności dokonywania samodzielnego wyboru aktywności zgodnie z zainteresowaniami.<br><br>2. Podejmowania aktywności sprzyjających rozwojowi osobistemu pokazanie i zachęcanie do korzystania z miejsc umożliwiających rozwijanie zainteresowań uczniów, wykorzystanie ich potencjału i zaspokojenie potrzeb społecznych: | - prowadzenie zajęć rozbudzających zainteresowania, np. plastycznych, muzycznych, sportowych<br><br>- udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, wojewódzkich i ogólnopolskich<br><br>- dostarczenie informacji o działających stowarzyszeniach i fundacjach na rzecz osób z niepełnosprawnością ( tablica informacyjna, strona internetowa/facebook szkolny, zebrania z rodzicami)<br><br>- udział uczniów w zajęciach w ramach projektu " <i>Uśmiechnięta Szkoła</i> " zgodnie | Wychowawcy<br>Nauczyciele<br>Osoby odpowiedzialne za prowadzenie kółek zainteresowań<br><br>Nauczyciele biorący udział | cały rok szkolny |

|                                                       |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                       |                  |
|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------|
|                                                       | <p>3. Ukazanie różnych form aktywności i sposobów spędzania wolnego czasu.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.</p> <p>5. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych.</p> | <p>z indywidualnymi potrzebami.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- działalność szkolnego koła turystyczno-krajoznawczego -rajdy, wycieczki</li> <li>- działalność Szkolnego Klubu Cyklistów</li> <li>- działalność szkolnej drużyny ZHP</li> <li>- działalność Szkolnego Klubu Nordic Walking</li> <li>- działalność szkolnego kółka teatralnego</li> <li>- działalność szkolnego zespołu tanecznego</li> <li>- udział w imprezach sportowych</li> <li>- organizacja szkolnych imprez integracyjnych , udział w imprezach sportowych na terenie miasta</li> <li>- spotkania uczniów oddziału z osobami starszymi z „Domu Seniora-Wigor”</li> </ul> | w projekcie                           |                  |
| <b>Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i prac</b> | 1. Kształtowanie umiejętności dbania o miejsce pracy.                                                                                                                            | -sumiennie pełnione dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych podczas przerw międzylekcyjnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Dyrekcja<br>Nauczyciele<br>Wychowawcy | cały rok szkolny |

|                                |                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                 |                 |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------|
|                                | 2. Poznanie zasad bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią. | -przestrzeganie obowiązujących w szkole regulaminów i procedur bezpieczeństwa<br>-kontrola wejść na teren szkoły osób postronnych<br>-zapewnienie właściwej opieki uczniom w czasie zajęć i w świetlicy szkolnej<br>-Zapobieganie oraz podejmowanie odpowiednich środków w celu eliminowania lub zmniejszenia częstotliwości występowania zachowań trudnych u uczniów<br>- pogadanki, prelekcje, pokazy na temat bezpieczeństwa,<br>- spotkania z policjantem, przedstawicielem Straży Miejskiej na temat zasad bezpiecznego zachowania | świetlice<br>inni Pracownicy szkoły<br>Policja<br>Straż miejska |                 |
| <b>Profilaktyka uzależnień</b> | 1.Zwiększenie świadomości                                          | -Współpraca z rodzicami uczniów w celu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Psycholog szkolny                                               | cały rok według |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                             |                |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------|
| -profilaktyka uniwersalna             | <p>potrzeby pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych(np. konflikty z rówieśnikami, sięganie po substancje psychoaktywne, przemoc w rodzinie); kształtowanie postawy asertywnej</p> <p>2.Uczenie świadomego korzystania ze współczesnych środków audiowizualnych oraz zapobieganie cyberprzemocy</p> <p>3.Promowanie zdrowego stylu życia jako przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniu od komputera</p> | <p>rozwiązywania sytuacji konfliktowych i radzenia sobie z problemowymi zachowaniami</p> <p>- Prelekcje dla uczniów i rodziców na temat bezpiecznego korzystania z nowych mediów (Internet, gry, portale społeczne)</p> <p>- Czuwanie nad bezpiecznym korzystaniem z internetu w czasie zajęć komputerowych</p> <p>-Wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czas</p> | <p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>J.Kremiec-</p> <p>Tarnowska</p> | planu zajęć    |
| -profilaktyka selektywna i wskazująca | <p>4.Edukacja w zakresie mechanizmów uzależnień, rozwoju choroby, jej skutków, możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy (profilaktyka palenia papierosów, picia alkoholu, narkomanii)</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>- Zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym dla uczniów z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym</p>                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                             | według potrzeb |

| SFERA ROZWOJU: SPOŁECZNO-EMOCJONALNA                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                   |                  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|--|
| Cele wychowawczo-profilaktyczne                                                             | Treści i zadania do realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Osoby odpowiedzialne                                              | Termin           |  |
| <b>Wychowanie do zgodnego współdziałania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej.</b> | <b>Miejsce dziecka w grupie rówieśniczej i nauka funkcjonowania w grupie:</b><br>1. Poczucie przynależności do klasy i szkoły.<br>2. Rozwijanie umiejętności działania w grupie rówieśniczej, nawiązywania i podtrzymywania relacji.<br>3. Przestrzeganie obowiązujących norm i reguł panujących w grupie.<br>4. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka społeczności szkolnej<br>5. Współodpowiedzialność za działania grupy.<br>6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu | - zabawy integrujące zespół klasowy<br>- organizowanie imprez szkolnych i klasowych<br>- zapoznanie nowych uczniów z podstawowymi wymaganiami i normami życia szkolnego<br>- włączanie się w akcje wolontarystyczne na terenie szkoły i miasta<br>- pomoc koleżeńska<br>- stworzenie klasowych kodeksów dobrego ucznia (prawa, obowiązki) | Wychowawcy<br>Nauczyciele<br>Psycholog szkolny<br>Pedagog szkolny | cały rok szkolny |  |
|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Psycholog szkolny<br>Pedagog szkolny                              | Cały rok szkolny |  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                   |                  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|
|  | niesienie pomocy potrzebującym, słabszym.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                   |                  |
|  | <b>Poznanie i przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku klasowym, szkolnym i poza nim:</b><br>1. Okazywanie szacunku wobec innych osób.<br>2. Nawykowe stosowanie zwrotów grzecznościowych.<br>3. Poznanie i przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym, rodzinnym i miejscach publicznych.<br>4. Przestrzeganie regulaminów szkolnych. Stosowanie zasad szkolnej demokracji<br>5. Ustalenie obowiązków uczniów.<br>6. Przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole na zajęciach i w czasie przerw.<br>7. Udział w środowiskowych imprezach | - systematyczne nauczanie zasad kulturalnego zachowywania się w szkole i poza nią poprzez: opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowę nauczającą<br>- zapoznanie uczniów z regulaminami szkolnymi i konsekwencjami nieprzestrzegania zapisów w nich zawartych<br>- kształtowanie podstawowych zasad komunikowania się<br>- współudział uczniów w organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych,<br>- realizacja tematyki na godzinach wychowawczych,<br>- organizowanie apeli porządkowych,<br>- konsekwentne egzekwowanie reguł obowiązujących w szkole. | Wychowawcy<br>Nauczyciele<br>Psycholog szkolny<br>Pedagog szkolny | cały rok szkolny |

|                                                                                                                                |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------|
|                                                                                                                                | kulturalnych.                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- udział w imprezach i uroczystościach klasowych i szkolnych</li> <li>-respektowanie właściwego zachowania się,</li> <li>- pogadanki na temat zachowania w miejscach publicznych,</li> <li>- udział w imprezach kulturalnych</li> <li>- kino, muzeum, wystawy, -</li> <li>- udział w konkursach i występach, udział w zawodach sportowych.</li> </ul> |                                                |                  |
| <b>Rozwijanie umiejętności społecznych uczniów, wzmacnianie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych</b> | 1.Ćwiczenie nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych, skutecznego komunikowania się, współdziałania. | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie postaw koleżeńskich, budowanie pozytywnego obrazu siebie i umiejętności</li> <li>przeciwstawienia się presji środowiskowej( mówienia „nie”)</li> <li>-pogadanki, indywidualne zajęcia terapeutyczne i warsztaty</li> </ul>                                                                                                               | Psycholog szkolny<br>Wychowawcy<br>Nauczyciele | cały rok szkolny |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                       |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--|
|  |  | -organizacja zajęć rekreacyjnych, zabaw grupowych, zadań wymagających współpracy, współzawodnictwa zespołowego<br><br>2.Podnoszenie samooceny, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, akceptacja siebie-swoich mocnych i słabych stron.<br><br>3. Doskonalenie strategii radzenia sobie z własnymi emocjami (stresem), zwiększenie samoświadomości emocjonalnej, samokontroli. | -organizacja zajęć rekreacyjnych, zabaw grupowych, zadań wymagających współpracy, współzawodnictwa zespołowego<br><br>- udział w Programie Dove Self-Esteem (kl.IV-VIII)-zajęcia warsztatowe, których celem jest rozwijanie poczucia własnej wartości u młodzieży<br>-zajęcia rozwijające kompetencje społeczne; warsztaty dla uczniów dotyczące budowania poprawnych relacji<br>- dostrzeganie nawet małego sukcesu ucznia, wzmacnianie w nim poczucia własnej wartości, mobilizowanie do stawiania sobie celów rozwojowych, rozwijania potencjału i zainteresowań, podmiotowe traktowanie uczniów<br>- nauka umiejętności wyrażania emocji | M. Lewandowka-Lipa<br><br>Psycholog i Pedagog szkolny |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--|

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |                  |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>agresorodnych w sposób społecznie akceptowany</p> <p>- nauka relaksacji i odreagowania napięcia i stresu w sposób społecznie akceptowany</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |                  |
| <b>Kształcenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych.</b> | <p>1. Znajomość i rozumienie pojęć stosownie do wieku: prawo, obowiązek, dobro, zło.</p> <p>2. Dostrzeganie różnic między ludźmi i ich akceptowanie-rozwijanie tolerancji.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności zachowania dystansu wobec niewłaściwych zachowań kolegów oraz wyrabianie nawyku odmawiania na niestosowne propozycje (postawa asertywna).</p> | <p>- tworzenie klasowych regulaminów zachowań</p> <p>- zabawy integrujące zespół klasowy</p> <p>- prowadzenie rozmów na temat akceptowania siebie i innych, współdziałania z innymi ludźmi, rozwiązywania konfliktów</p> <p>- scenki dramatyczne i zabawy dotyczące emocji i zachowań niewłaściwych,</p> <p>- spotkania z policjantem</p> <p>- zapoznanie uczniów, w jaki sposób należy szukać pomocy w sytuacjach trudnych.</p> | <p>Wychowawcy</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p> | cały rok szkolny |
| <b>Ograniczenie</b>                                                   | 1. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | - organizowanie spotkań z udziałem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Wychowawcy                                                        | cały rok szkolny |

|                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                     |                |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------|
| <b>i eliminowanie zachowań<br/>agresywnych wśród<br/>uczniów</b> | 2.Wyeliminowanie agresji słownej.<br>3.Radzenie sobie agresją słowną i fizyczną<br>4.Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.<br>5.Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych, sposobów rozwiązywania problemów.<br>6.Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji. | psychologa i pedagoga z PPP-P dla uczniów i rodziców<br>- organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią<br>- kształtowanie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresywnych zachowań<br>- zapoznanie uczniów i rodziców ze skutkami karnymi stosowania przemocy<br>- konsekwentne stosowanie systemu konsekwencji za zachowania agresywne<br>- zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych<br>- organizowanie zajęć promujących postawę asertywną<br>- wzmożona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach, w których | Nauczyciele<br>Psycholog szkolny<br>Pedagog szkolny | według potrzeb |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------|

|                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                   |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                | <p>uczniowie czują się najmniej bezpiecznie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę</li> <li>- szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw,</li> <li>- odnotowywanie w zeszytach uwag tego typu zachowań i informowanie wychowawców,</li> <li>- omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach</li> <li>- udział w kampanii „Moje(?) bezpieczne dziecko”</li> </ul> |                                                                                   |                  |
| <p><b>Wzmacnianie funkcji wychowawczych rodziny - współpraca z rodzicami.</b></p> <p><b>Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo.</b></p> | <p>1.Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły.</p> <p>2.Ukazywanie roli domu rodzinnego i pozycji dziecka w rodzinie</p> <p>-jego praw i obowiązków.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zebrania z rodzicami(spotkania szkoleniowe)</li> <li>- spotkania indywidualne (pedagogizacja, spotkania informacyjne, rozmowy doradcze)</li> <li>- współpraca z pracownikami pomocy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                          | <p>Dyrekcja</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny</p> | cały rok szkolny |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>2.Współdziałanie szkoły z domem rodzinnym. Poznawanie uwarunkowań środowiskowych, mających negatywny wpływ na rozwój ucznia, identyfikacja czynników ryzyka.</p> <p>3.Organizacja pomocy dla rodzin w trudnych sytuacjach życiowych. Monitorowanie sytuacji rodzin szczególnie niekorzystnych pod względem socjalizacyjnym.</p> <p>4.Badanie opinii rodziców odnośnie: skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych.</p> <p>5.Wspieranie rodziców w przeciwdziałaniu zachowaniom problemowym u dzieci oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych.</p> <p>5. Edukacja rodziców w zakresie potrzeb psychorozwojowych dzieci, źródeł trudnych zachowań; zmobilizowanie</p> | <p>społecznej, kuratorami</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostarczanie rodzicom, informacji o placówkach profesjonalnej pomocy</li> <li>- aktualizowanie informacji na tablicy dla rodziców (instytucje, formy pomocowe, programy wsparcia rodzin w sytuacjach trudnych)</li> <li>- umieszczanie na stronie internetowej szkoły i facebooku informacji dla rodziców (adresy, artykuły, adresy instytucji)</li> <li>- organizowanie spotkań z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej , sądu, MOPS, Policji, dotyczących prawnej socjalnej ochrony rodzin,</li> <li>- informowanie rodziców o akcjach prowadzonych na terenie szkoły, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia</li> <li>- działalność Rady Rodziców</li> </ul> |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>rodziców do podjęcia wspólnych działań zmierzających do ukształtowania postawy prozdrowotnej, prorodzinnej i aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci.</p> <p>6. Aktywizowanie rodziców do udziału w życiu szkoły.</p> <p>7. Zwiększanie stopnia akceptacji dziecka, uznanie jego podmiotowości, niepowtarzalności, uwypuklenie jego mocnych stron.</p> <p>8. Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- współudział rodziców w organizacji imprez i uroczystości klasowych i szkolnych</li> <li>- zapraszanie rodziców do podejmowania prac na rzecz szkoły oraz do opieki podczas niektórych wyjść, wycieczek</li> <li>- prezentacja osiągnięć uczniów</li> <li>- udział rodziców w uroczystościach szkolnych propagujących osiągnięcia dziecka</li> </ul> |  |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

| SFERA ROZWOJU: INTELEKTUALNA                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                           |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------|
| Cele wychowawczo-profilaktyczne                                                                           | Treści i zadania do realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Osoby odpowiedzialne      | Termin   |
| <b>Budzenie zainteresowania środowiskiem przyrodniczym.</b><br><b>Kształtowanie postaw ekologicznych.</b> | 1. Uczenie właściwego stosunku do przyrody. Poznawanie najbliższego środowiska przyrodniczego.<br>2. Udział w działaniach na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.<br>3. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego.<br>4. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.<br>5. Dbanie o rośliny w salach lekcyjnych, na korytarzach i terenach zielonych wokół szkoły<br>6. Udział w akcjach na rzecz ochrony | - udział w akcji „Sprzątanie świata”,<br>- udział w obchodach „Dnia Ziemi”,<br>- udział w happeningach ekologicznych na terenie miasta, konkursach<br>- dbanie o zieleń w klasie i wokół szkoły,<br>- dokarmianie ptaków,<br>- segregacja śmieci<br>- organizowanie wycieczek krajoznawczych,<br>- udział w zielonych lekcjach na terenie ścieżki przyrodniczej | Wychowawcy<br>Nauczyciele | cały rok |

|                                                                  |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                          |                                       |
|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
|                                                                  | <p>środowiska.</p> <p>7. Budzenie zainteresowań środowiskiem poprzez odpowiednie reagowanie na przekazane dane związane z aktualnym stanem powietrza i podejmowaniem właściwych działań</p> | <p>- udział w akcji sejmiku śląskiego "Jakość Powietrza"; odczytywanie danych umieszczonych na tablicy do tego wyznaczonej i właściwe planowanie dnia</p>                                                                                                                                                                                                      | Koordinator akcji                                                        | Według potrzeb                        |
| <b>Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie</b> | <p>1. Dostarczanie wiedzy uczniom na temat właściwego odżywiania się, zapobiegania zatruciom, chorobom, otyłości.</p>                                                                       | <p>- działalność szkolnego koła PCK, apele szkolne, ekspozycje informacyjno</p> <p>- graficzne, konkursy</p> <p>- spotkania uczniów ze szkolną pielęgniarką, pogadanki tematyczne</p> <p>- projekcje filmów edukacyjnych</p> <p>- prelekcje, pogadanki</p> <p>- zajęcia dotyczące zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania, walki z nadwagą i otyłością</p> | <p>Pielęgniarka</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>                 | cały rok                              |
|                                                                  | <p>2. Uświadomienie zagrożeń fizycznych, uwrażliwianie na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu (wypadki).</p> <p>3. Ćwiczenia prawidłowych zachowań w</p>                                   | <p>- przeprowadzenie okresowych akcji propagujących bezpieczne korzystanie z dróg i właściwe zachowanie w miejscach publicznych, bezpiecznego</p>                                                                                                                                                                                                              | <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Policja</p> <p>Straż Pożarna</p> | <p>cały rok</p> <p>według potrzeb</p> |

|  |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                      |                                |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|  | <p>sytuacjach niebezpiecznych.</p>                                                                                                                       | <p>korzystania z urządzeń elektrycznych i prostych narzędzi, przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zabaw ruchowych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- znajomość telefonów alarmowych</li> <li>- udział w alarmach przeciwpożarowych</li> <li>- wykorzystywanie sytuacji naturalnych do instruowania, i modelowania właściwych zachowań, tworzenie ryzykownych sytuacji dla potrzeb demonstracji i ćwiczeń</li> </ul> |                                                                      |                                |
|  | <p>4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- konsultacje ze specjalistami, szkolenia</li> <li>- konsultacje indywidualne z psychologiem szkolnym</li> <li>- spotkania konsultacyjne grupowe</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Pracownicy PPP-P</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Szkoleniowcy</p> | <p>cały rok według potrzeb</p> |

|                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                         |                  |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------|
| <b>Budzenie ciekawości poznawczej, rozwijanie umiejętności twórczego myślenia.</b> | 1. Indywidualna praca z uczniem.<br>2. Stosowanie metod aktywnych, wyzwalających i wspierających aktywność uczniów.<br>3. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz ich twórcze wykorzystanie.<br>4. Zachęcanie uczniów do rozwijania zainteresowań i uzdolnień;<br>5. Prezentowanie osiągnięć uczniów, organizacja konkursów, występów.<br>6. Prezentowanie możliwości uczniów w konkursach pozaszkolnych.<br>7. Rozbudzanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych uczniów. | - realizacja programów i projektów edukacyjnych<br>- udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych<br>- udział w konkursach przedmiotowych i artystycznych<br>- wystawy prac plastycznych<br>- prezentacja osiągnięć artystycznych uczniów na imprezach pozaszkolnych<br>- udział uczniów w konkursach czytelniczych<br>- udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, „Starsi czytają młodszym”<br>- korzystanie z biblioteki szkolnej<br>- czytanie uczniom przez nauczycieli podczas zajęć | Wszyscy nauczyciele<br>Opiekunowie zajęć pozalekcyjnych | cały rok szkolny |
|                                                                                    | 8. Rozwijanie zainteresowań i planowanie własnej przyszłości w ramach doradztwa zawodowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | - udział w warsztatach, pogadankach wycieczkach mających na celu przybliżenie różnych zawodów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Pedagog szkolny                                         | Cały rok szkolny |

**SFERA ROZWOJU: AKSJOLOGICZNA**

| <b>Cele wychowawczo-profilaktyczne</b>                                                                                  | <b>Treści i zadania do realizacji</b>                                           | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Osoby odpowiedzialne</b>                                                                                           | <b>Termin</b>                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej</b> | 1. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych. | - prezentacja symboli narodowych, nauka hymnu państwowego, pieśni patriotycznych, postawy szacunku wobec flagi i godła państwowego<br>- udział w uroczystościach i akademii w rocznicę odzyskania niepodległości;<br>- podjęcie działań związanych z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w ramach projektu edukacyjnego MEN "Godność Wolność Niepodległość"<br>- udział w akcji "Rekord dla Niepodległej"- wspólne odśpiewanie Hymnu Państwowego- ogólnonarodowa forma uczczenia 100-lecia niepodległości. | Wychowawcy<br>Nauczyciele<br>Opiekunowie drużyny harcerskiej<br><br>Organizatorzy akademii<br><br>Wszyscy nauczyciele | cały rok szkolny według kalendarza imprez<br><br>9 listopada 2018 r<br><br>9 listopada 2018 r. o godz. 11.11 |

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                      |                         |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------|
|                                                         | <p>2.Poznanawanie symboli narodowych oraz miejsc pamięci narodowej w naszym mieście i regionie.</p> <p>3.Kształtowanie szacunku dla własnego regionu i Ojczyzny, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych.</p> <p>4.Poznanawanie i kultywowanie zwyczajów i obrzędów regionalnych.</p> | <p>-udział w rocznicowych , historycznych uroczystościach szkolnych i lokalnych, organizowanych na terenie miasta</p> <p>- przynależność do szkolnej drużyny ZHP „Tropiciele przygód”</p> <p>- poznawanie historii miasta i regionu</p> <p>- wycieczki po mieście i regionie,</p> <p>- konkursy plastyczne</p> | <p>Wychowawcy i wszyscy nauczyciele</p>              | <p>Cały rok szkolny</p> |
| <p><b>Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły</b></p> | <p>1.Znajomość życia i twórczości patrona szkoły.</p>                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>-aktywny udział i współtworzenie imprez szkolnych</p> <p>- tworzenie w klasach kącików patrona (tablice pamiątkowe)</p> <p>- czytanie uczniom utworów dla dzieci Janusza Korczaka</p>                                                                                                                       | <p>Wychowawcy Nauczyciele inni Pracownicy szkoły</p> | <p>cały rok szkolny</p> |

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                   |                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------|
| <b>Kształtowanie postaw moralnych i etycznych w stosunku do drugiego człowieka. Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej</b> | <p>1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.</p> <p>2. Umiejętność oceny własnych zachowań, w tym - gotowość do poświęceń, odwaga, otwartość, ufność, odróżnianie dobra od zła.</p> <p>3. Kształtowanie właściwej postawy wobec drugiego człowieka – szacunku dla ludzi niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu.</p> <p>5. Respektowanie praw innych osób. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych osób.</p> <p>6. Poznawanie zasad wiary.</p> <p>7. Kształtowanie postawy poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.</p> <p>8. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa</p> | <p>- konsekwentne reagowanie na przejawy łamania przez uczniów zasad panujących w szkole</p> <p>- prowadzenie rozmów i pogadań z uczniami</p> <p>- pokazywanie dobra i zła na przykładzie opowiadań, bajek</p> <p>- udział w uroczystościach religijnych, mszach świętych</p> <p>- organizowanie pomocy koleżeńskiej</p> <p>- lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne.</p> | <p>Wychowawcy<br/>Nauczyciele</p> | <p>cały rok szkolny</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------|

|                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                      |                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------|
|                                                                                                                                   | <p>i czyni.</p> <p>9. Budzenie szacunku do pracy ludzi różnych zawodów.</p>                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                      |                         |
| <p><b>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu i innych kultur</b></p> | <p>1. Poznanie dorobku kultury,</p> <p>2. Rozbudzanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, plastycznymi, muzycznymi.</p> <p>3. Wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci.</p> | <p>- wyjścia do miejsc kultury (kino, teatr, muzeum, wystawy, koncerty, biblioteki)</p> <p>- kontakt z zabytkami, dziełami sztuki, tradycją środowiska rodzinnego</p> <p>- uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego</p> | <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> | <p>cały rok szkolny</p> |

## TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ODDZIAŁACH GIMNAZJALNYCH

### SFERA ROZWOJU: INTELEKTUALNA

| Cele wychowawczo - profilaktyczne               | Treści i zadania do realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Osoby odpowiedzialne                                                                                                                       | Termin realizacji |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Motywowanie do zdobywania wiedzy i uczenia się. | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poznawanie kultury regionu,</li> <li>– poznawanie zabytków i środowiska przyrodniczego miasta i okolic Częstochowy</li> <li>– poznanie gatunków roślin i zwierząt pod ochroną i którym zagraża wyginięcie</li> <li>– zapoznanie uczniów z legendami Polski i ważnymi postaciami historycznymi</li> <li>– zachęcanie do udziału w uroczystościach, akademiach, przedstawieniach okazjonalnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestnictwo w wycieczkach krajoznawczych i tematycznych oraz rajdach pieszych i rowerowych</li> <li>– dostrzeganie postępów w rozwoju oraz stosowanie pozytywnych wzmocnień (pochwały, oceny, nagrody),</li> <li>– stosowanie jasnych i znanych uczniom kryteriów wymagań i oceniania,</li> <li>– systematyczne ocenianie pracy i postępów;</li> <li>– docenianie wysiłku ucznia,</li> <li>– popularyzowanie osiągnięć uczniów</li> <li>– udział w zajęciach pozalekcyjnych: tanecznych, teatralnych, plastycznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– koordynatorzy szkolnych kół zainteresowań</li> </ul> | – rok szkolny     |

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                            |               |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Rozwijanie zainteresowań czytelniczych                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– popularyzacja literatury i źródeł kultury</li> </ul>                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– udział w akcji " Cała Polska czyta dzieciom, w lekcjach bibliotecznych, starsi czytają młodszym</li> <li>– wykorzystanie technologii teleinformacyjnej do pozyskania wiadomości dotyczących tematów lekcji, dostępnych książek i czasopism</li> </ul>                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– koordynatorzy szkolnych kół zainteresowań</li> </ul> | – rok szkolny |
| Motywowanie ucznia do podejmowania działań rozwijających własną osobowość | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozwijanie zainteresowań ze szczególnym naciskiem na predyspozycje i uzdolnienia</li> <li>– wdrażanie do umiejętnego wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, w życiu codziennym</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– umożliwienie uczniom udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych</li> <li>– samodzielne przygotowywanie posiłków, zachowanie zasad bezpieczeństwa w poruszaniu się po drodze, właściwe dostosowanie stroju do warunków</li> <li>– stawianie przed uczniem zadań dostosowanych do jego predyspozycji potrzeb i możliwości,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– organizatorzy konkursów</li> </ul>                   | – rok szkolny |

|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |             |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|
| Wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych obowiązków. | <ul style="list-style-type: none"> <li>wyznaczanie uczniom precyzyjnych zadań i egzekwowanie ich wykonania</li> <li>stawianie przed uczniem zadań dostosowanych do jego predyspozycji potrzeb i możliwości,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>pełnienie obowiązków dyżurnego w klasie</li> <li>dbanie o porządek i ład w swoim otoczeniu i miejscu pracy</li> <li>aktywne wypełnianie powierzonych funkcji, np. przewodniczącego samorządu klasowego, uczestnika różnego rodzaju uroczystości szkolnych itp.</li> </ul> | wychowawcy | rok szkolny |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|

#### SFERA ROZWOJU: SPOŁECZNO- EMOCJONALNA

| Cele wychowawczo-profilaktyczne         | Treści i zadania do realizacji                                                                                                                                                                    | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                              | Osoby odpowiedzialne                                                              | Termin realizacji |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Poznanie, nazywanie i wyrażanie emocji. | <ul style="list-style-type: none"> <li>uczenie postaw asertywnych, obrony swojego zdania</li> <li>wyrabianie umiejętności oceny i zrozumienia własnych i cudzych stanów emocjonalnych,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykorzystywanie sytuacji życiowych, filmu, literatury do kształtowania prawidłowych emocjonalnych reakcji ucznia,</li> <li>wskazywanie form grzecznościowych w kontaktach z ludźmi dorosłymi i z rówieśnikami</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>nauczyciele</li> <li>wychowawcy</li> </ul> | rok szkolny       |

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                     |                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Uwrażliwianie młodzieży na kulturę języka w kontaktach społecznych | <ul style="list-style-type: none"> <li>– propagowanie zasad kultury w porozumiewaniu się, wskazywanie na konsekwencje używania języka agresji i zwrotów niecenzuralnych w kontaktach społecznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pogadanki na temat żargonu młodzieżowego,</li> <li>– wyciąganie konsekwencji wobec uczniów stosujących wulgaryzmy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> </ul>                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |
| Wspieranie właściwego rozwoju emocjonalnego uczniów                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, autoagresją i agresją.</li> <li>– rozwijanie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami.</li> </ul>     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ukazywanie uczniowi możliwości szukania pomocy w różnych sytuacjach;</li> <li>– stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresowi</li> <li>– szukanie przyczyn autoagresji i agresji dzieci i młodzieży – reagowanie na zachowania negatywne,</li> <li>– uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów,</li> <li>– indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem, pedagogiem</li> <li>– udział uczniów i ich rodziców w grupach wsparcia,</li> <li>– wskazywanie konsekwencji zachowań zawartych w programach zachowań i schematach postępowania interwencyjnego.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– psycholog, pedagog</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                            |                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| <p>Pomoc uczniom i rodzinom nieudolnym wychowawczo, wzmacnianie funkcji wychowawczej rodziny</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poznawanie uwarunkowań środowiskowych mających wpływ na rozwój ucznia, definiowanie czynników ryzyka</li> <li>– edukacja rodziców w zakresie potrzeb psychorozwojowych dzieci; źródeł trudnych zachowań</li> <li>– zwiększanie stopnia akceptacji dziecka, uznanie jego podmiotowości; uwypuklenie jego mocnych stron</li> <li>– dostarczenie informacji rodzinom o możliwości profesjonalnej pomocy, motywowanie do zmiany</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– monitorowanie środowisk domowych niekorzystnych socjalizacyjnie</li> <li>– spotkania z rodzicami, prelekcje</li> <li>– indywidualne konsultacje z psychologiem, pedagogiem, konsultacje rodzinne</li> <li>– prezentacja osiągnięć ucznia, udział rodziców w akcjach i uroczystościach promujących osiągnięcia dziecka</li> <li>– aktualizowanie informacji dotyczących m.in. alkoholizmu, stosowania przemocy, uzależnienia od środków psychoaktywnych (adresy, nr telefonów, publikacje)</li> <li>– umieszczenie na stronie internetowej szkoły informacji przydatnych dla rodziców (ciekawe artykuły, adresy instytucji)</li> <li>– organizowanie spotkań z</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– psycholog</li> <li>– pedagog</li> <li>– dyrekcja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|

|                                                                 |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                           |               |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                 |                                                            | przedstawicielami Sądów, Policji, MOPS, Straży Pożarnej dotyczących prawnej i socjalnej ochrony rodziny                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                           |               |
| Umożliwienie uczniom wejście na rynek pracy; doradztwo zawodowe | – preorientacja zawodowa, kształtowanie szacunku do pracy. | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poznawanie różnych zawodów poprzez: filmy, pogadanki, prelekcje, wycieczki do zakładów pracy,</li> <li>– spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów</li> <li>– przygotowanie teoretyczne i praktyczne uczniów do wykonywania czynności związanych z różnymi zawodami i pracami</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele,</li> <li>– pedagog</li> </ul> | – rok szkolny |

**SFERA ROZWOJU: FIZYCZNA**

| Cele wychowawczo-profilaktyczne                                                                 | Treści i zadania do realizacji                                                                | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osoby odpowiedzialne                     | Termin realizacji    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------|
| <p>– Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia zewnętrzne i popularyzacja wiedzy wiktymologicznej</p> | <p>– wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole i poza nią.</p> | <p>– zapoznavanie uczniów z regulaminami sal lekcyjnych (pracowni komputerowej, sali gimnastycznej, sali integracji sensorycznej itd.) oraz regulaminem świetlicy i jadalni,</p> <p>– zaznajamianie uczniów z tematyką bezpieczeństwa poprzez pogadanki, apele, konkursy,</p> <p>– zapoznavanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz podczas przejazdów środkami komunikacji miejskiej</p> <p>– zaznajamianie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas zajęć oraz regulaminem zachowania się uczniów podczas przerw międzylekcyjnych</p> <p>– troska o bezpieczeństwo podczas przerw</p> | <p>– wychowawcy</p> <p>– nauczyciele</p> | <p>– rok szkolny</p> |

|  |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                        |                                                                 |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                       | <p>międzylekcyjnych – aktywne pełnienie dyżurów</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówienie zasad bezpieczeństwa dotyczących przemieszczania się uczniów z budynku szkolnego do jadalni,</li> <li>– zaznajamianie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas wyjść poza budynek szkoły, wycieczek oraz zawodów sportowych,</li> <li>– wyrabianie nawyku przestrzegania zasad zachowania bezpieczeństwa w kontaktach z nieznajomymi, przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze do szkoły i z powrotem – pogadanki, ćwiczenia praktyczne</li> </ul> |                                                                                        |                                                                 |
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach zagrożenia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiedź nauczyciela oraz pogadanki na materiale poglądowym (między innymi na historyjkach obrazkowych),</li> <li>– słuchanie i sprawne wykonywanie poleceń</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy,</li> <li>– nauczyciele</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |

|                                                                                           |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                       |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                                           |                                                                             | <p>nauczyciela podczas alarmu,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– doskonalenie umiejętności posługiwania się telefonami alarmowymi oraz wiarygodnego przekazywania wiadomości,</li> <li>zachęcanie do korzystania z pomocy dorosłych (wychowawcy, nauczyciela, innej osoby dorosłej) w przypadku niebezpieczeństwa lub doznanego urazu.</li> </ul>                                                                                                 |                                                                                                                                                       |               |
| – Wspieranie rozwoju fizycznego psychicznego uczniów, kształtowanie postaw prozdrowotnych | – propagowanie aktywnych form oraz modelu aktywnego spędzania wolnego czasu | <ul style="list-style-type: none"> <li>– organizowanie zajęć wychowania fizycznego z pełnym wykorzystaniem bazy i sprzętu sportowego,</li> <li>– organizowanie zajęć na basenie oraz dodatkowych zajęć sportowych,</li> <li>– udział uczniów w imprezach turystycznych (rajdy piesze, wycieczki, zloty, konkursy)</li> <li>– prowadzenie zajęć, gier i zabaw na świeżym powietrzu,</li> <li>– organizowanie szkolnych i międzyszkolnych rozgrywek</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– koordynatorzy kółek zainteresowań i akcji sportowych</li> </ul> | – rok szkolny |

|  |                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                               |                                                                 |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                   | <p>sportowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– udział uczniów w imprezach sportowych na terenie szkoły, miasta, regionu, udział uczniów w Olimpiadach Specjalnych</li> <li>– podejmowanie aktywności sprzyjających rozwojowi osobistemu,</li> <li>– pokazanie i zachęcanie do korzystania z miejsc umożliwiających rozwijanie zainteresowań uczniów,</li> <li>– wykorzystanie ich potencjału i zaspokojenie potrzeb społecznych: <i>Udział uczniów w zajęciach w ramach projektu „Uśmiechnięta szkoła” zgodnie z indywidualnymi potrzebami.</i></li> <li>– omawianie problemów higieny i dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach szkolnych,</li> <li>– egzekwowanie przestrzegania nawyków higienicznych oraz prawidłowego korzystania ze środków higienicznych i urządzeń sanitarnych,</li> <li>– współpraca z rodzicami w zakresie kształtowania i</li> </ul> |                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– pielęgniarka</li> <li>– nauczyciele</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul> |

|  |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                 |               |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------|
|  |                                                                                            | utrwalania nawyków higienicznych i zdrowotnych u uczniów,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                 |               |
|  | – wyrabianie czujności wobec zagrożeń podczas pracy z komputerem i Internetem.             | – ukazywanie zagrożeń podczas korzystania z komputera i Internetu,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | – wychowawcy<br>– nauczyciele                   | – rok szkolny |
|  | – kształtowanie umiejętności radzenia sobie z problemami i trudnościami okresu dojrzewania | – spotkania z pielęgniarką, opiekunem Szkolnego Koła PCK, psychologiem, pedagogiem dotyczące problemów związanych z wiekiem dojrzewania,<br>– współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania,<br>– zaznajamianie uczniów z problematyką dotyczącą dojrzewania i przygotowania do życia w rodzinie (pogadanki, filmy, literatura), „Jak Cię widzą tak Cię piszą” – rozmowy na temat kultury stroju w szkole, na co dzień, od święta, przeglądanie czasopism młodzieżowych | – wychowawcy<br>– pielęgniarka<br>– nauczyciele | – rok szkolny |
|  | – kształtowanie postaw                                                                     | – omawianie zasad zdrowego odżywiania,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | – wychowawcy                                    | – rok szkolny |

|  |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      |                      |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
|  | <p>prozdrowotnych</p> <p>– profilaktyka uzależnień (przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przekazywanie wiedzy na temat produktów służących zdrowiu i produktów o dla zdrowia szkodliwych</li> <li>– pogadanki na temat „związku pomiędzy żywieniem a występowaniem wielu chorób i dolegliwości” zwrócenie uwagi na choroby charakterystyczne dla wieku dojrzewania (bulimia, anoreksja). Prezentacja filmu „Nie zamykaj oczu – anoreksja” podkreślenie roli codziennej aktywności fizycznej poprzez zachęcanie do uprawiania sportu</li> <li>– dostarczanie informacji na temat stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (pogadanki, artykuły)</li> <li>– uświadamianie uczniów o wpływie środków psychotropowych na pojawiające się ryzykowne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pielęgniarka</li> <li>– nauczyciele</li> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> </ul> | <p>– rok szkolny</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>zachowania, (rozmowy indywidualne z uczniem, dyskusje z zespołem klasowym)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– uświadamianie uczniów o negatywnych konsekwencjach środków psychoaktywnych na stan zdrowia psychicznego i fizycznego, (pogadanki, rozmowy indywidualne, zajęcia z psychologiem, pedagogiem)</li> <li>– budowanie systemu wartości sprzyjających ograniczeniu kontaktu z substancjami szkodliwymi</li> <li>– uczenie postaw asertywnych <ul style="list-style-type: none"> <li>– skutecznej odmowy wobec osób nakłaniających do spożywania substancji uzależniających: narkotyków, alkoholu, leków, nikotyny. Rozmowy, prezentacja filmu „Nie zamykaj oczu – paliłem”, „Nie zamykaj oczu piłem i brałem”</li> </ul> </li> <li>– rozwijanie zainteresowań, uzdolnień zaspokajających ważne potrzeby (samooceny,</li> </ul> |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej) (udział w zajęciach pozalekcyjnych: zespole muzyczno-tanecznym, zajęciach plastycznych, ZHP, PTTK)</p> <p>– poszerzanie wiedzy rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji szkodliwych a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne (indywidualne rozmowy z rodzicami, spotkania z psychologiem, pedagogiem, uczestnictwo w szkoleniach</p> |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**SFERA ROZWOJU: AKSJOLOGICZNA**

| <b>Cele wychowawczo-profilaktyczne</b>                        | <b>Treści i zadania do realizacji</b>                                                                                                                                              | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Osoby odpowiedzialne</b>   | <b>Termin realizacji</b> |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------|
| – Kształtowanie postaw patriotycznych.                        | – kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych                                                                                                      | – prezentacja symboli narodowych, utrwalenie znajomości hymnu państwowego, postawy szacunku wobec flagi i godła państwowego<br>– udział w akademiach, szkolnych uroczystościach patriotycznych<br>– udział w uroczystościach organizowanych przez miasto<br>– poznawanie historii miasta i regionu,<br>– tworzenie miejsc pamięci w formie wystaw, plakatów,<br>– uczestnictwo w wycieczkach do miejsc pamięci narodowej<br>– udział w uroczystościach i akademii (w rocznicę odzyskania niepodległości) | – wychowawcy<br>– nauczyciele | – rok szkolny            |
| – Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej | – „Rok szkolny 2018/2019 Niepodległa”-Ministerstwo Edukacji Narodowej kontynuuje działania związane z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, podjęte w ramach |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | – wychowawcy<br>– nauczyciele | – 09 listopada 2018      |

|                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                         |                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                     | <p>projektu edukacyjnego Ministra Edukacji Narodowej „Godność. Wolność. Niepodległość” na lata 2018-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– „Rekord dla Niepodległej”</li> </ul>                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestnictwo w ogólnonarodowej formie uczczenia we wszystkich szkołach 100-lecia niepodległości poprzez odśpiewanie/wysłuchanie czterozwrotkowego <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> dnia 9 listopada 2018 r. o godz. 11.11</li> </ul>                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczyciele</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dnia 9 listopada 2018 r. o godz. 11.11</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Budzenie zainteresowań środowiskiem przyrodniczym</li> <li>– Kształtowanie postaw ekologicznych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– poznanie regionu – obserwacje przyrody w środowisku naturalnym,</li> <li>– uwrażliwienie na piękno natury, troszczenie się o przyrodę,</li> <li>– wdrażanie do przestrzegania zasad ochrony przyrody</li> <li>– motywowanie uczniów do ekologicznego sposobu życia w każdym środowisku (dom, szkoła)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Udział w wycieczkach, o tematyce, przyrodniczej</li> <li>– Tworzenie kącików przyrody, pielęgnowanie kwiatów</li> <li>– Uczestnictwo w „Lekcjach przyrody” w Muzeum Częstochowskim dotyczących roślin i zwierząt występujących na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej oraz będących pod ochroną</li> <li>– Wyrabianie nawyków oszczędzania wody, energii, segregowania śmieci</li> <li>– Pogadanki na temat wpływu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Wychowawca,,</li> <li>– Nauczyciele</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rok szkolny</li> </ul>                            |

|                                                                                                                                        |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                       |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                                                                                        |                                                                      | zanieczyszczeń powietrza na zdrowie człowieka, źródeł zanieczyszczeń powietrza, zjawiska smogu oraz możliwości poprawy jakości powietrza.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                       |               |
| -Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły                                                                                             | – Znajomość życia i twórczości patrona szkoły.                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– aktywny udział i współtworzenie imprez szkolnych</li> <li>– tworzenie w klasach kącików patrona (tablice pamiątkowe)</li> <li>– czytanie uczniom utworów Janusza Korczaka dla dzieci</li> </ul>                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczycie</li> <li>– Inni pracownicy szkoły</li> </ul> | – rokszkolny  |
| -Kształtowanie postaw moralnych i etycznych w stosunku do drugiego człowieka. Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej | – Wyposażenie uczniów w system wartości szanujących innego człowieka | <ul style="list-style-type: none"> <li>– -konsekwentne reagowanie na przejawy łamania przez uczniów zasad panujących w szkole</li> <li>– -prowadzenie rozmów i pogadań z uczniami</li> <li>– ukazywanie inscenizowanie sytuacji obrazujących zachowania ludzi w różnych okolicznościach; wdrażanie do wyciągania wniosków</li> <li>– -organizowanie pomocy koleżeńskiej, pogadanki, udział w apelach szkolnych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wychowawcy</li> <li>– nauczycie</li> <li>– Inni pracownicy szkoły</li> </ul> | – rokszkolny  |
| -Kształtowanie gotowości do                                                                                                            | – Poznawanie dorobku kultury,                                        | – -wyjścia do miejsc kultury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | – Wychowawcy                                                                                                          | – rok szkolny |

|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu i innych kultur | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Rozbudzanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, plastycznymi, muzycznymi</li> <li>– Wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci.</li> </ul> | (kino, teatr, muzeum, wystawy, koncerty, biblioteki) <ul style="list-style-type: none"> <li>– - kontakt z zabytkami, dziełami sztuki, tradycją środowiska rodzinnego</li> <li>– - uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego</li> </ul> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

Program wychowawczo-profilaktyczny został przygotowany przez zespół nauczycieli uczących w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 23 z oddziałami gimnazjalnymi i opracowany przez:

- mgr Agnieszkę Sosińską
- mgr Kamilę Podoba-Mielcarz
- mgr Monikę Lewandowską-Lipa
- mgr Agnieszkę Nowak
- mgr Annę Pala
- mgr Mieczysławę Mościcką-Jasińską

Załączniki do Programu:

1. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w oddziale.